

COVID-19 - We willen de impact op de RIZIV-uitgaven kennen en houden nauwgezet de vinger aan de pols

De corona-epidemie heeft sinds half maart belangrijke gevolgen gehad op de terugbetalingen in alle sectoren van de gezondheidszorg.

De impact van COVID-19 op de terugbetalingen van onze gezondheidszorg wordt in kaart gebracht via regelmatige rapporten. U vindt hier alvast enkele eerste conclusies.

Om de impact zo snel mogelijk te kunnen analyseren werden 3 nieuwe gegevensstromen opgestart om sneller data ter beschikking te hebben: tijdelijke verstrekkingen COVID-19, ambulante verstrekkingen (buiten de ziekenhuizen) en verstrekkingen in de ziekenhuizen (voor zowel ambulante als gehospitaliseerde patiënten).

Deze 3 nieuwe gegevensstromen brengen enerzijds de meerkost in kaart die de crisis met zich meebrengt voor extra zorg (tijdelijke verstrekkingen COVID-19). Voor de verstrekkingen op afstand gaat het niet om een meerkost omdat hierdoor equivalente verstrekkingen met fysiek contact worden vermeden. Anderzijds tonen ze ook de effecten aan van het uitstel van niet-dringende zorg (ambulante verstrekkingen en verstrekkingen in de ziekenhuizen).

De eerste conclusies werden getrokken op basis van beperkte data. De gegevens voor elk van de 3 gegevensstromen zijn voorlopig gebaseerd op de gegevens die de verzekeringsinstellingen (V.I.) ontvangen hebben tot en met 31 juli 2020. Ze geven een goede indicatie van de eerste golf van de crisis.

Tijdelijke verstrekkingen COVID-19

Om COVID-19 te bestrijden kwamen er verschillende uitzonderlijke maatregelen. Daarom moesten nieuwe (tijdelijke) verstrekkingen gecreëerd worden, die van toepassing zijn tijdens de coronaperiode.

Er zijn 2 soorten nieuwe verstrekkingen:

- verstrekkingen die verondersteld worden geen budgettaire impact te hebben. Deze verstrekkingen hebben voornamelijk te maken met zorg op afstand (telefonische consultatie of videoconsultatie ter vervanging van fysieke consultatie).
- verstrekkingen die wel een budgettaire impact hebben: de meerkost hiervan wordt buiten de doelstelling opgenomen in de begroting 2020 (ontvangsten – uitgaven – begroting) van de gezondheidszorgen. Deze verstrekkingen hebben onder andere betrekking op toezicht van COVID-19-patiënten (intensieve zorg (IZ), COVID-19-afdelingen en spoed van de ziekenhuizen), het aanpassen van basisverstrekkingen en

forfaits van verpleegkunde aan de realiteit van de Covid-19-crisis, triage- en afnamecentra en de terugbetaling van de testen.

Tabel 1 bevat de gegevens (uitgaven en aantal) van de tijdelijke verstrekkingen COVID-19 die de verzekeringsinstellingen (V.I.) ontvangen hebben tot en met 31 juli 2020. Die gegevens zijn voorlopig en nog onvolledig aangezien de V.I. ook in augustus 2020 en de daarop volgende maanden nog heel wat tijdelijke verstrekkingen zullen ontvangen. Zo verleent het RIZIV een financiële tegemoetkoming in de kosten die de zorgverleners dragen voor de specifieke uitrusting en de beschermingsmaatregelen die nodig zijn in het raam van de COVID-19-pandemie. Alleen al voor deze maatregel wordt een enveloppe van 288 miljoen euro voorzien, deze tegemoetkoming zal uiterlijk op 31 december 2020 gestort worden.

Tabel 1 - Tijdelijke verstrekkingen COVID-19: uitgaven (in 000 EUR) en aantal (gegevens tot en met 31 juli)

Maatregel	Uitgaven	Aantal
a) Toezicht COVID-patiënten: IZ, COVID-19-afdelingen en spoed	6.646	215.508
Honoraria van artsen - Heelkunde	435	5.618
Honoraria van artsen - Toezicht	6.211	209.890
b) Schakelzorgcentra	8	370
Verzorging door kinesitherapeuten	8	370
c) Triage- en afnamecentra	2.526	86.705
Honoraria van artsen - Raadplegingen, bezoeken en adviezen	2.526	86.705
e) Verpleegkunde: aanpassing basisverstrekkingen en forfaits (beschermingsmaatregelen)	58.899	19.388.956
Honoraria van verpleegkundigen	58.899	19.388.956
f) Verpleegkunde: follow-up COVID-19-patiënten	9	750
Honoraria van verpleegkundigen	9	750
g) Terugbetaling testen (exclusief serologische testen)	16.352	358.636
Honoraria van artsen - Klinische biologie	16.352	358.636
h) Psychologische zorg (uitbreiding)	1	24
Psychologische zorg	1	24
j) Verhoogd zuurstofgebruik	28	3.750
Specialiteiten afgeleverd aan niet-gehospitaliseerde rechthebbenden in de officina's	28	3.750
k) Serologische testen	342	35.604
Honoraria van artsen - Klinische biologie	342	35.604
m) Revalidatie van gehospitaliseerde COVID-19 patiënten	0	30
Verzorging door kinesitherapeuten	0	30
<i>s/totaal met budgettaire impact</i>	<i>84.811</i>	<i>20.090.333</i>
Verkorte bestraling bij borstkankerpatiënten	702	602
Honoraria van artsen - Speciale verstrekkingen	702	602
Zorg op afstand Covid	116.388	5.545.197
Forfaitaire dagprijzen in psychiatrische ziekenhuizen (federale bevoegdheid)	191	4.777
Honoraria van artsen - Raadplegingen, bezoeken en adviezen	113.120	5.423.239
Honoraria van tandheelkundigen	1.281	64.217
Psychologische zorg	117	3.034
Revalidatie en herscholing (federale bevoegdheid)	59	408

Verzorging door kinesitherapeuten	1.621	49.522
<i>s/ totaal zonder budgettaire impact</i>	<i>117.091</i>	<i>5.545.799</i>
Totaal	201.901	25.636.132

De **totale uitgaven voor de nieuwe verstrekkingen** bedragen 202 miljoen EUR, waarvan 117 miljoen EUR betrekking heeft op maatregelen die geacht worden geen budgettaire impact te hebben. De reden waarom dit evenwel geen meerkost betreft, is omdat hierdoor equivalente verstrekkingen met fysiek contact worden vermeden. **De uitgaven voor de zorg op afstand** bedragen 116,4 miljoen EUR (5.545.197 verstrekkingen) en de uitgaven voor de verkorte bestraling bij borstkankerpatiënten bedragen 702 duizend EUR.

De **uitgaven voor maatregelen met een budgettaire impact** bedragen 84,8 miljoen EUR. Het grootste deel hiervan betreft het aanpassen van basisverstrekkingen en forfaits van verpleegkunde aan de realiteit van de Covid-19-crisis, meer bepaald 59 miljoen EUR. Daarnaast bedragen de geboekte uitgaven voor de terugbetaling van de testen (exclusief serologische testen) 16 miljoen EUR en de uitgaven voor de toezicht Covid-patiënten bijna 7 miljoen EUR.

Tabellen 2 en 3 bevatten de uitgaven en het aantal verstrekkingen van tabel 1, weergegeven per prestatie maand. De uitgaven voor de prestatie maanden mei 2020, juni 2020 en vooral juli 2020 zijn echter nog onvolledig aangezien de verzekeringsinstellingen ook in augustus 2020 en de daarop volgende maanden nog heel wat uitgaven voor deze prestatie maanden zullen ontvangen.

Tabel 2 - Uitgaven (in 000 EUR) van de tijdelijke verstrekkingen COVID-19 per prestatie maand (gegevens tot en met 31 juli)

Maatregel	Maar t	April	Mei	Juni	Juli	Totaal
a) Toezicht COVID-patiënten: IZ, COVID-19-afdelingen en spoed	1.429	3.817	1.193	207		6.646
Honoraria van artsen - Heelkunde	67	272	89	8		435
Honoraria van artsen - Toezicht	1.363	3.545	1.104	199		6.211
b) Schakelzorgcentra		4	4			8
Verzorging door kinesitherapeuten		4	4			8
c) Triage- en afnamecentra	313	997	931	281	4	2.526
Honoraria van artsen - Raadplegingen, bezoeken en adviezen	313	997	931	281	4	2.526
e) Verpleegkunde: aanpassing basisverstrekkingen en forfaits (beschermingsmaatregelen)	10.991	13.808	14.374	19.323	402	58.899
Honoraria van verpleegkundigen	10.991	13.808	14.374	19.323	402	58.899
f) Verpleegkunde: follow-up COVID-19-patiënten	1	1	2	5		9
Honoraria van verpleegkundigen	1	1	2	5		9
g) Terugbetaling testen (exclusief serologische testen)	1.373	3.925	5.994	4.960	100	16.352
Honoraria van artsen - Klinische biologie	1.373	3.925	5.994	4.960	100	16.352
h) Psychologische zorg (uitbreiding)		0	0	0		1
Psychologische zorg		0	0	0		1

j) Verhoogd zuurstofgebruik Specialiteiten afgeleverd aan niet-gehospitaliseerde rechthebbenden in de officina's		18	4	5		28
		18	4	5		28
k) Serologische testen Honoraria van artsen - Klinische biologie			0	338	4	342
			0	338	4	342
m) Revalidatie van gehospitaliseerde COVID-19 patiënten Verzorging door kinesitherapeuten		0	0	0		0
		0	0	0		0
<i>s/totaal met budgettaire impact</i>	<i>14.1</i>	<i>22.5</i>	<i>22.5</i>	<i>25.1</i>	<i>510</i>	<i>84.81</i>
	<i>08</i>	<i>71</i>	<i>03</i>	<i>20</i>		<i>1</i>
Verkorte bestraling bij borstkankerpatiënten Honoraria van artsen - Speciale verstrekkingen		429	225	49		702
	0	429	225	49		702
Zorg op afstand Covid Forfaitaire dagprijzen in psychiatrische ziekenhuizen (federale bevoegdheid)	25.5	43.1	24.4	15.0	8.18	116.3
	67	37	81	14	9	88
	44	73	50	23		191
	25.0	41.2	23.8	14.8	8.16	113.1
Honoraria van artsen - Raadplegingen, bezoeken en adviezen	28	39	40	46	7	20
Honoraria van tandheekkundigen	188	772	245	58	17	1.281
Psychologische zorg	14	56	36	11		117
Revalidatie en herscholing (federale bevoegdheid)	10	39	9	1		59
Verzorging door kinesitherapeuten	282	958	300	75	5	1.621
<i>s/totaal zonder budgettaire impact</i>	<i>25.5</i>	<i>43.5</i>	<i>24.7</i>	<i>15.0</i>	<i>8.18</i>	<i>117.0</i>
	<i>67</i>	<i>66</i>	<i>05</i>	<i>63</i>	<i>9</i>	<i>91</i>
Totaal	39.6	66.1	47.2	40.1	8.69	201.9
	75	37	08	83	9	01

Tabel 3 - Aantal van de tijdelijke verstrekkingen COVID-19 per prestatie maand (gegevens tot en met 31 juli)

Maatregel	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Totaal
a) Toezicht COVID-patiënten: IZ, COVID-19-afdelingen en spoed	46.336	123.07	4	39.141	6.957	215.50
Honoraria van artsen - Heelkunde	1.066	3.501	967	84		5.618
		119.57				209.89
Honoraria van artsen - Toezicht	45.270	3	38.174	6.873		0
b) Schakelzorgcentra		195	175			370
Verzorging door kinesitherapeuten		195	175			370
c) Triage- en afnamecentra	10.824	34.183	31.985	9.603	110	86.705
Honoraria van artsen - Raadplegingen, bezoeken en adviezen	10.824	34.183	31.985	9.603	110	86.705
e) Verpleegkunde: aanpassing basisverstrekkingen en forfaits (beschermingsmaatregelen)	3.635.	4.526.	4.722.	6.372.	131.8	19.388.
	546	625	415	502	68	956
	3.635.	4.526.	4.722.	6.372.	131.8	19.388.
Honoraria van verpleegkundigen	546	625	415	502	68	956
f) Verpleegkunde: follow-up COVID-19-patiënten	42	101	126	481		750
Honoraria van verpleegkundigen	42	101	126	481		750
			130.96	106.67		358.63
g) Terugbetaling testen (exclusief serologische testen)	29.383	89.475	2	1	2.145	6
			130.96	106.67		358.63
Honoraria van artsen - Klinische biologie	29.383	89.475	2	1	2.145	6
h) Psychologische zorg (uitbreiding)		6	9	9		24
Psychologische zorg		6	9	9		24
j) Verhoogd zuurstofgebruik Specialiteiten afgeleverd aan niet-gehospitaliseerde rechthebbenden in de officina's		2.483	554	713		3.750
		2.483	554	713		3.750
k) Serologische testen Honoraria van artsen - Klinische biologie			3	35.200	401	35.604
			3	35.200	401	35.604

m) Revalidatie van gehospitaliseerde COVID-19 patiënten		7	17	6		30
Verzorging door kinesitherapeuten		7	17	6		30
	3.722.	4.776.	4.925.	6.532.	134.5	20.090.
<i>s/totaal met budgettaire impact</i>	<i>131</i>	<i>149</i>	<i>387</i>	<i>142</i>	<i>24</i>	<i>333</i>
Verkorte bestraling bij borstkankerpatiënten	1	234	306	61		602
Honoraria van artsen - Speciale verstrekkingen	1	234	306	61		602
	1.253.	2.032.	1.138.	717.19	402.9	5.545.1
Zorg op afstand Covid	762	339	948	5	53	97
Forfaitaire dagprijzen in psychiatrische ziekenhuizen (federale bevoegdheid)	1.112	1.829	1.250	586		4.777
Honoraria van artsen - Raadplegingen, bezoeken en adviezen	1.233.	1.960.	1.115.	711.36	401.9	5.423.2
	765	412	719	2	81	39
Honoraria van tandheelkundigen	9.446	38.683	12.339	2.921	828	64.217
Psychologische zorg	370	1.438	934	292		3.034
Revalidatie en herscholing (federale bevoegdheid)	89	240	70	9		408
Verzorging door kinesitherapeuten	8.980	29.737	8.636	2.025	144	49.522
	<i>1.253.</i>	<i>2.032.</i>	<i>1.139.</i>	<i>717.25</i>	<i>402.9</i>	<i>5.545.7</i>
<i>s/totaal zonder budgettaire impact</i>	<i>763</i>	<i>573</i>	<i>254</i>	<i>6</i>	<i>53</i>	<i>99</i>
Totaal	4.975.	6.808.	6.064.	7.249.	537.4	25.636.
	894	722	641	398	77	132

Ambulante verstrekkingen (buiten de ziekenhuizen)

Een tweede gegevensstroom omvat 33 nomenclatuurcodes. Deze zorgde voor een eerste monitoring van de uitgaven voor de ambulante verstrekkingen. In eerste instantie werd deze stroom nog beperkt in het rapport tot vijf van de zeven V.I.'s wegens opstartproblemen van deze flux.

Tabel 4 splitst de uitgaven van de 33 nomenclatuurcodes die door de verzekeringsinstellingen (uitgezonderd de Socialistische Mutualiteiten en Liberale Mutualiteiten) in 2019 en 2020 ontvangen werden vanaf 1 januari tot en met 31 juli van elk jaar per prestatie maand.

De uitgaven voor de prestatie maanden mei, juni en vooral juli zijn echter nog onvolledig aangezien de verzekeringinstellingen ook in augustus en de daarop volgende maanden nog heel wat uitgaven voor deze prestatie maanden zullen ontvangen.

Toch kunnen we al **bepaalde evoluties** waarnemen.

- Voor alle sectoren samen liggen de **uitgaven in 2020 4,2 % lager dan in 2019**. Vooral de sectoren artsen (- 13,8 %), tandartsen (- 24,9 %), kinesitherapie (- 25,3 %), opticiens (- 31,1 %) en logopedie (- 29,2 %) kennen een forse daling van de uitgaven.
- In de **prestatie maanden maart, april en mei** wordt er in de meeste sectoren een afname van de uitgaven vastgesteld. Uitzonderingen zijn de sectoren farmaceutische specialiteiten (waarbij er in maart nog een toename wordt vastgesteld, maar in april en mei een daling) en de verpleegkundigen (waar we in maart en april een toename van de uitgaven kunnen vaststellen, die te wijten is aan een stijging van de forfaits, maar in mei een afname).

- In de **prestatie maand juni** is er voor de tandartsen, verpleegkundigen en specialiteiten een toename van de uitgaven vast te stellen, terwijl er bij de andere sectoren een afname is.

Tabel 4 - Ambulante verstrekkingen per prestatie maand (in 000 EUR) (gegevens tot en met 31 juli)

Sector	prestatie maanden 2019							Totaal
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	
Artsen	62.196	59.933	56.501	54.016	55.390	45.354	34.382	367.774
Tandartsen	11.326	10.428	10.423	9.937	9.817	8.130	4.526	64.587
Specialiteiten	142.331	134.753	143.398	140.235	146.987	137.323	57	845.083
Verpleegkundigen	40.553	37.076	38.995	38.729	38.596	34.056	1.586	229.591
<i>Akten</i>	9.855	9.102	9.581	9.514	9.420	8.279	456	56.208
<i>Forfaits</i>	30.698	27.974	29.413	29.214	29.175	25.777	1.131	173.383
Kinesitherapie	25.352	23.868	23.579	21.382	18.215	10.333	2.524	125.253
Bandagisten en orthopedisten	578	501	577	541	434	455	49	3.135
Opticiens	373	306	312	261	246	169	84	1.751
Audiciens	0	2.570	2.899	3.270	2.993	2.066	793	14.590
Vroedvrouwen	366	335	345	344	309	221	29	1.948
Logopedie	1.966	1.847	1.626	1.326	1.527	886	54	9.233
Totaal	285.042	271.617	278.653	270.041	274.515	238.992	44.084	1.662.945
Sector	prestatie maanden 2020							Totaal
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	
Artsen	67.307	59.425	50.490	27.073	34.931	45.053	32.843	317.123
Tandartsen	11.798	10.380	5.873	645	5.221	9.235	5.375	48.526
Specialiteiten	151.913	137.862	170.951	133.672	128.552	145.224	52	868.226
Verpleegkundigen	42.383	38.754	42.227	39.742	36.481	39.682	1.050	240.321
<i>Akten</i>	10.097	9.268	9.808	8.754	8.127	9.000	267	55.321
<i>Forfaits</i>	32.287	29.485	32.420	30.988	28.354	30.682	783	184.999
Kinesitherapie	26.533	23.429	14.380	5.533	11.622	10.237	1.801	93.534
Bandagisten en orthopedisten	632	519	625	579	452	274	5	3.086
Opticiens	321	317	155	20	156	168	69	1.206
Audiciens	3.302	3.224	2.646	1.631	1.251	1.133	203	13.390
Vroedvrouwen	382	335	310	297	286	216	27	1.853
Logopedie	1.861	1.492	882	420	1.046	804	35	6.539
Totaal	306.431	275.736	288.539	209.612	219.999	252.026	41.460	1.593.804
Sector	Evolutie 2020 / 2019							Totaal
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	
Artsen	8,2%	-0,8%	-10,6%	-49,9%	-36,9%	-0,7%		-13,8%
Tandartsen	4,2%	-0,5%	-43,7%	-93,5%	-46,8%	13,6%		-24,9%
Specialiteiten	6,7%	2,3%	19,2%	-4,7%	-12,5%	5,8%		2,7%
Verpleegkundigen	4,5%	4,5%	8,3%	2,6%	-5,5%	16,5%		4,7%
<i>Akten</i>	2,5%	1,8%	2,4%	-8,0%	-13,7%	8,7%		-1,6%
<i>Forfaits</i>	5,2%	5,4%	10,2%	6,1%	-2,8%	19,0%		6,7%
Kinesitherapie	4,7%	-1,8%	-39,0%	-74,1%	-36,2%	-0,9%		-25,3%
Bandagisten en orthopedisten	9,3%	3,7%	8,4%	7,0%	4,0%	-39,7%		-1,6%
Opticiens	-14,1%	3,4%	-50,2%	-92,4%	-36,5%	-0,4%		-31,1%
Audiciens		25,5%	-8,7%	-50,1%	-58,2%	-45,2%		-8,2%
Vroedvrouwen	4,3%	0,1%	-10,0%	-13,6%	-7,3%	-2,3%		-4,9%
Logopedie	-5,4%	-19,2%	-45,8%	-68,3%	-31,5%	-9,3%		-29,2%

Totaal	7,5%	1,5%	3,5%	-22,4%	-19,9%	5,5%		-4,2%
---------------	-------------	-------------	-------------	---------------	---------------	-------------	--	--------------

Verstrekingen in de ziekenhuizen

Een derde gegevensstroom omvat alle codes (nomenclatuur en pseudonomenclatuur) die de ziekenhuizen gefactureerd hebben, zowel voor ambulante als gehospitaliseerde patiënten. Zo kon een eerste monitoring van de uitgaven per sector mogelijk gemaakt worden voor de verstrekingen in de ziekenhuizen.

Tabel 5 splitst, voor de belangrijkste sectoren, de uitgaven die door de ziekenhuizen gefactureerd werden en door de verzekeringsinstellingen in 2019 en 2020 ontvangen werden van 1 januari tot en met 31 juli van elk jaar per prestatie maand.

De uitgaven voor de prestatie maanden mei, juni en vooral juli zijn echter nog onvolledig aangezien de verzekeringsinstellingen ook in augustus en de daarop volgende maanden nog heel wat uitgaven voor deze prestatie maanden zullen ontvangen.

Toch kunnen we al **bepaalde evoluties** waarnemen.

- Voor alle sectoren samen liggen in 2020 de uitgaven 1,2 % lager dan 2019.
- Voor de prestatie maanden maart, april en mei 2020 constateren we een afname van respectievelijk - 5,7 %, -29,2% en -14,3% ten opzichte van dezelfde prestatie maand in 2019.
- Wanneer er gekeken wordt naar diensten binnen de ziekenhuizen is er een groot verschil met afdelingen intensieve zorgen. Terwijl de uitgaven voor de afdelingen intensieve zorgen stijgen, dalen de uitgaven in de andere diensten.
- De uitgaven voor alle rubrieken van de honoraria van artsen en forfaits laagvariabele zorg (samen goed voor 52% van de uitgaven van de documenten STATMD) dalen in de prestatie maanden maart, april en mei 2020 met respectievelijk 19,5%, 47,3% en 26,4% t.o.v. dezelfde maand in 2019.
- De uitgaven voor de sector farmaceutische verstrekingen (goed voor 25% van de uitgaven van de documenten STATMD) stijgen voor alle prestatie maanden van 2020 t.o.v. dezelfde maand in 2019. De stijging neemt wel beduidend af in de maanden april en mei.

Tabel 5 - Verstrekkingen in de ziekenhuizen per prestatie maand (in 000 EUR) (gegevens tot en met 31 juli)

Sector	prestatie maanden 2019						Totaal
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	
Honoraria van artsen + LVZ	491.747	453.757	464.422	438.938	412.290	210.722	2.471.875
Farma. Verstrekkingen	220.629	198.423	209.544	209.361	194.601	102.748	1.135.305
Overige	213.047	195.215	199.344	186.989	172.486	88.262	1.055.343
Totaal	925.423	847.395	873.310	835.287	779.377	401.731	4.662.523
Sector	prestatie maanden 2020						Totaal
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	
Honoraria van artsen + LVZ	559.126	503.465	373.879	231.115	303.559	223.506	2.194.650
Farma. Verstrekkingen	272.593	238.655	247.649	215.360	202.947	119.125	1.296.330
Overige	265.459	239.360	202.401	144.776	161.773	102.262	1.116.031
Totaal	1.097.178	981.480	823.928	591.252	668.279	444.893	4.607.011
Sector	Evolutie 2020 / 2019						Totaal
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	
Honoraria van artsen + LVZ	13,7%	11,0%	-19,5%	-47,3%	-26,4%		-11,2%
Farma. Verstrekkingen	23,6%	20,3%	18,2%	2,9%	4,3%		14,2%
Overige	24,6%	22,6%	1,5%	-22,6%	-6,2%		5,8%
Totaal	18,6%	15,8%	-5,7%	-29,2%	-14,3%		-1,2%

Tot slot werd een inschatting gemaakt van de activiteit in de ziekenhuizen tijdens de eerste golf van Covid-19 door te kijken naar de dringende zorg, de niet-dringende zorg en de situatie in het daghospitaal in de algemene ziekenhuizen.

- Er zou verwacht worden dat de dringende zorg niet sterk terugvalt ondanks de Coronacrisis. In de data zien we dit echter toch in 2020, voornamelijk in prestatie maand april .
- Wegens COVID-19 moesten de ziekenhuizen niet-dringende contacten, consultaties en behandelingen uitstellen in de maanden maart en april. Na analyse van de data van de STATMD kan bevestigd worden dat de ziekenhuizen dit ook gedaan hebben. In prestatie maand april 2020 vallen de niet-dringende zorgen volledig stil.
- Voor de forfaits daghospitaal kan er vastgesteld worden dat de forfaits oncologie stijgen met 8% in april 2020, de overige forfaits dalen met 70% in april 2020 t.o.v. april 2019.

Voor de ziekenhuizen worden inspanningen geleverd om hun financiering te waarborgen en om een tussenkomst van hun meerkosten te voorzien. Een voorschot ten belope van globaal 1,5 miljard euro werd reeds uitbetaald in april en juli, in oktober 2020 volgt een bijkomende schijf van 500 miljoen euro.

Wordt vervolgd

We blijven de cijfers van nabij volgen en plannen alvast een update van het rapport in december 2020.

Vragen?

- Monitoring van de uitgaven: actua@riziv-inami.fgov.be
- Maatregelen tijdens deze Covid-19 crisis, de continuïteit van de zorg en de terugbetalingen: covid19@riziv-inami.fgov.be
- Alle andere vragen: www.info-coronavirus.be, info-coronavirus@health.fgov.be of 0800 14 689 van 9u tot 17u